

TRŽNICE VELIKIH GRADOVA

Tržnica
Rijeka

Tržnica u Rijeci oduvijek kod Riječana budi pozitivne asocijacije na hranu, zbog čega je nezaobilazno mjesto za sve koji žele kupovati zdrave domaće proizvode. Glavnu gradsku tržnicu ili Veliku tržnicu koju još nazivaju Velika placu ili Placa u Rijeci čini harmoničan sklop od dva jednaka paviljona i zgrade ribarnice. Ona predstavlja značajni urbanistički i komunalni kompleks čiji je cilj da se zadovolje potrebe snabdijevanja građanstva, ali i potrebe za sastajanjem. Cijeli kompleks u stvari je rezultat osmišljenog plana koji datira još iz 19. stoljeća kada je nasut teren na kojem je kasnije izgrađena tržnica. Tako se počela uređivati glavna gradska tržnica uz morsk obalu, nedaleko od drvenog mola na kojemu su lokalni ribari iskrcavali ulov i odnosili ga u košarama na prodaju. Ribe, rakovi i školjke isprva su se prodavali na otvorenom, a od 1866. godine pod krovom, u podignutoj ribarnici.

Arhitekt Anton Deseppia projektirao je Paviljon III., odnosno Ribarnicu koja se počela graditi 1865. godine, a otvorenje iste je bilo 11. svibnja 1866. godine. Tada je Rijeka dobila prvu pokrivenu tržnicu za prodaju ribe. Paviljon I. i Paviljon II. projektirao je inženjer Izidor Wauchnig. Prema njegovom projektu uz tu je ribarnicu 1880. godine započela gradnja dvaju spomenutih paviljona. Tako su se i prodavači ostalih namirnica našli pod krovom čime je Velika tržnica kao jedinstvena cjelina postala vrlo prepoznatljiv ukras grada. Izgradnja objekata trajala je godinu dana, a

svečano otvorenje bilo je 01. srpnja 1881. godine. Otkako je obala blizu stare ribarnice iskorištena od strane Pomorskog gubernija u druge svrhe, prvi uvjet za higijensko održavanje ribarnice je nestao jer se nije mogla služiti morskom vodom zbog čega su građani Rijeke smatrali da treba sagraditi novu ribarnicu. S riječkim građevinskim poduzetnikom, arhitektom Arturom Heringom, ugovoreno je 2. kolovoza i 3. listopada 1912. godine da izgradi novu ribarnicu. Gradnja nove ribarnice trajala je bez prekida od travnja 1913. godine do srpnja 1914. godine, kada su radovi obustavljeni zbog ratne mobilizacije, a zatim nastavljeni do prosinca te godine.

Arhitektura nove ribarnice je tipična za stil vremena u kojem je građena. Riječki arhitekt Carlo Pergoli očito je bio pod utjecajem bečke secesije na što upućuju kamene dekoracije, rad venecijanskog skulptora Urbana Bottona, a kojoj nije bila strana kombinacija s romantičkim stilom. Radi se o kapitelima, četiri fontane u unutrašnjosti ribarnice te ukrasima na pročelju. Oko stupova i na pročelju prikazan je brojna morski životinjski svijet. Kamene rakovi, hobotnice, ribe i školjke tako su vjerno oslikani da ostavljaju dojam živih, mameći prolaznike da uđu u ribarnicu i izaberu nešto za objed.

TRŽNICE VELIKIH GRADOVA

Tržnica
Rijeka

Poslovni odbor Gradske tržnice je 19. lipnja 1970. godine s Građevno-projektnim zavodom iz Rijeke potpisao ugovor o izradi glavnog projekta za rekonstrukciju paviljona. Radovi na gradnji trajali su 4 mjeseca, pa je kolaudacija izvršena 1971. godine. Tada je odlučeno da je potrebno provoditi kontinuirano uređenje i ostalih paviljona kako bi se zaokružilo moderniziranje, funkcionalno i higijensko prilagođavanje paviljona suvremenim zahtjevima potrošača za što bolje i kulturnije posluživanje. Sljedeća rekonstrukcija, koju je osmislila arhitektica Tamara Kudišo, završena je u lipnju 1974. godine.

Danas uz Centralnu tržnicu u Rijeci djeluju još dvije tržnice, Tržnica Brajda i Tržnica Zamet. Odlukom o obavljanju komunalne djelatnosti tržnice na malo na području grada Rijeke od 30. ožujka 2017. godine upravljanje tržnicama je povjereno trgovačkom društvu Rijeka plus d.o.o.

TRŽNICE VELIKIH GRADOVA

Tržnica
Rijeka

U 2020. godini galerija riječke ribarnice bila je mjestom otvorenja nove, treće instalacije u sklopu programskog pravca Lungomare art Rijeke 2020 - Europske prijestolnice kulture. Tada je u zgradi ribarnice podno njenog visokog svoda na unutarnje balkone zgrade trajno postavljena „site-specific“ umjetnička instalacija „Meštri“ češkog umjetnika Pavla Mrkusa. Instalaciju čini video segment - projekcija Mrkusovog video uratka snimljena na ribarskoj koči za vrijeme ribarenja u akvatoriju Kvarnerić. On je popraćen audio segmentom zvukova mora i ribarskog broda kojeg je moguće čuti samo na galeriji ribarnice. Priča je to kojoj se odaje počast onima koje se ovdje nikada ne vide, ali bez kojih ribe na stolovima ribarnice ne bi bilo.

